

College van B&W van de Gemeente Weert
Postbus 950
6000 AZ Weert

Betreft: Principeverzoek planologische medewerking Zonnepark Weert
(gekoppeld aan Windpark Weert)

Weert, 30 september 2021

Geacht College,

Inleiding

De gemeenteraad van de Gemeente Weert heeft in juli 2020 de Experimentele Beleidsnotitie 'Extra Ruimte voor Zonneweides' aangenomen. Essentie van het besluit is dat –zonder aanpassing van de structuurvisie– toch zonneparkontwikkeling op land wordt toegestaan, mits voldaan wordt aan diverse randvoorwaarden.

In een gemeentelijke raadsinformatiebrief van 21 april 2021 is gesteld dat deze experimentele aanpak voor extra ruimte voor zonneweides wordt getemporiseerd. Tegelijkertijd is aangegeven dat er een uitzondering bestaat, namelijk als gebruik gemaakt wordt van de (cablepool-)ruimte van het inkoopstation van Windpark Weert. Deze raadsinformatiebrief sluit af met: 'Afgesproken is dat WeertEnergie voor dit initiatief de regulier procedure voor een bestemmingsplan gaat doorlopen.'

Met dit principeverzoek wil coöperatie Nieuwe Energie Weert¹, eigenaar van Windpark Weert, u het verzoek neer leggen in om beginsel planologische medewerking te verlenen aan het initiatief voor een zonnepark 'onder het windpark Weert' ter grootte van 6,2 ha.

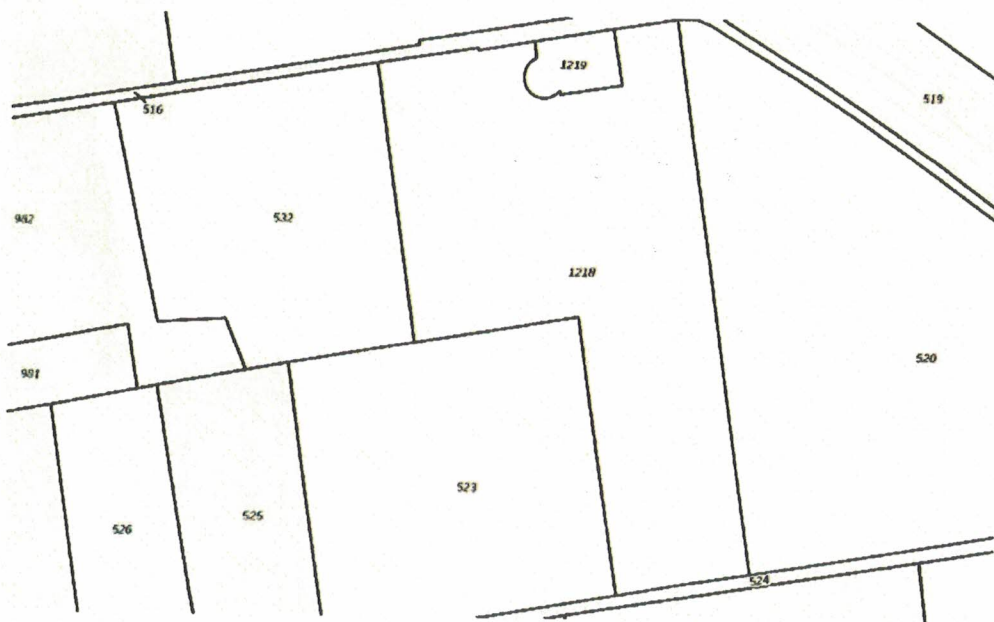
Wij verzoeken u aanvullend om de vervolgprocedure zodanig in te richten, dat sprake is van toepassing van de coördinatieregeling (Afd. 3.6 Wro).

De locatie / het geografische gebied

Reeds bij de voorbereiding tot de bouw van Windpark Weert is gedacht aan de mogelijkheid om naast wind een tweede duurzame vorm van energieproductie in het gebied toe te gaan passen. Zo kan een 'energielandschap' ontstaan, waarbij een moderne landschappelijke én economische eenheid bereikt kan worden in een afgebakend gebied.

NEW heeft bij de eerste insteek dankbaar gebruik gemaakt van haar contacten en kennis om een goed en haalbaar zonnepark voor te bereiden. Dit is gedaan middels een geclusterde aanpak, gericht op de kansrijke percelen voor zonne-energie in de nabijheid van de turbines, waardoor koppelen gemakkelijk is. Onderstaande uitsnede van de omgeving van de noordelijke turbine geeft het meest kansrijke cluster weer.

¹ Coöperatieve Vereniging Nieuwe Energie Weert U.A. (NEW), met KVKnummer 72608811 is een energiecoöperatie met twee leden: WeertEnergie en Eneco Wind BV; zij is gevestigd in Weert.

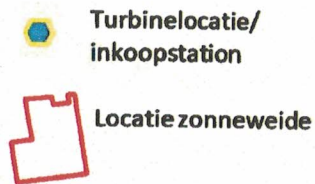

Begin 2021 hebben gesprekken plaats gehad met de eigenaren van de percelen 1218/1219, 523 en 520. Gebleken is dat:

- 1) Op perceel 1218/1219 wordt een turbine en een inkoopstation geplaatst. Daardoor wordt de oppervlakte van dit perceel voor zontoepassing verkleind: van 37.771m² tot ca. 36.200m². De grondeigenaar heeft aangegeven in principe mee te willen doen, en heeft een intentie-overeenkomst ondertekend.
- 2) Ook met de eigenaar van perceel 523 (25.800 m²) is constructief gesproken over het plaatsen van PV-zon op zijn landbouwgrond. Inmiddels is een intentie-overeenkomst door hem ondertekend.

Conclusie: Er is een aaneenschakeling van twee goed gelegen landbouwpercelen nabij turbine 1, met een voor een zonnepark bruto oppervlak van 36.200m² + 25.800 m² = 62.000 m², oftewel 6,2 ha.

In onderstaande figuur wordt een kaartje getoond van de omvang van het beoogde zonnepark.

Figuur: locatie zonneweide en impressie van uiterlijk (de opstelling en de aantallen zijn niet getoetst)

Verzoek toepassing coördinatie-regeling

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is een coördinatie-regeling opgenomen, welke besluitvorming die nodig is voor ontwikkeltrajecten, zoals zonneparken, bundelt in één voorbereidingstraject. De benodigde uitvoeringsbesluiten zoals de WABO-/omgevingsvergunning en de bestemmingsplanwijziging kunnen gecoördineerd worden afgestemd indien daartoe door bevoegd gezag besloten wordt. Gezien de aard en omvang van het project leggen wij u het verzoek voor om te besluiten voor het zonnepark de coördinatie-regeling (Afd. 3.6 Wro) toe te passen.

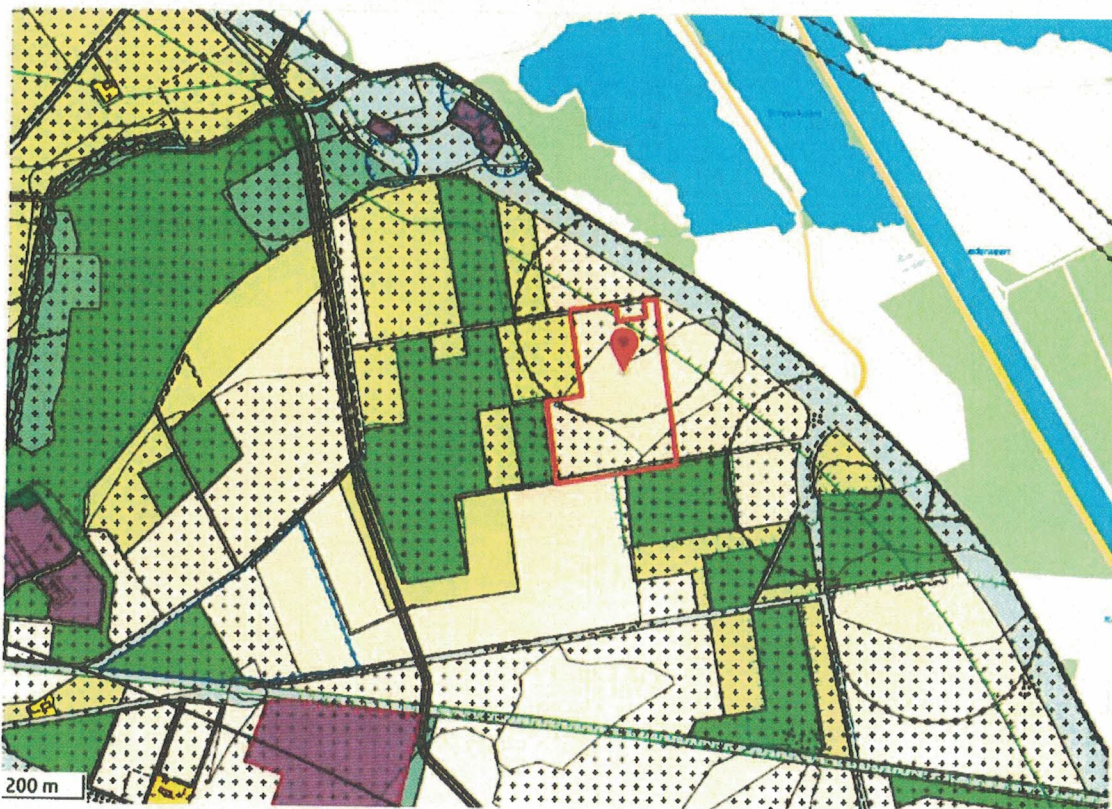
Ruimtelijk kader van het project

→ Bestemmingsplan Buitengebied 2011

Binnen het bestemmingsplan is het opwekken van duurzame energie (wind- of zonne-energie) niet toegestaan. In het aanvullende bestemmingsplan 'Windpark Weert' is de productie van windenergie in het gebied vastgelegd (zie figuur Bestemmingsplankaart). De gronden, waarop het zonnepark gelegen is, hebben een agrarische bestemming, met aan de randen tevens een middelhoge archeologische waarde.

De gemeenten Weert heeft aangegeven dat onder bepaalde voorwaarden de ontwikkeling van zonne-energie kan worden toegestaan.

Figuur: Bestemmingsplankaart

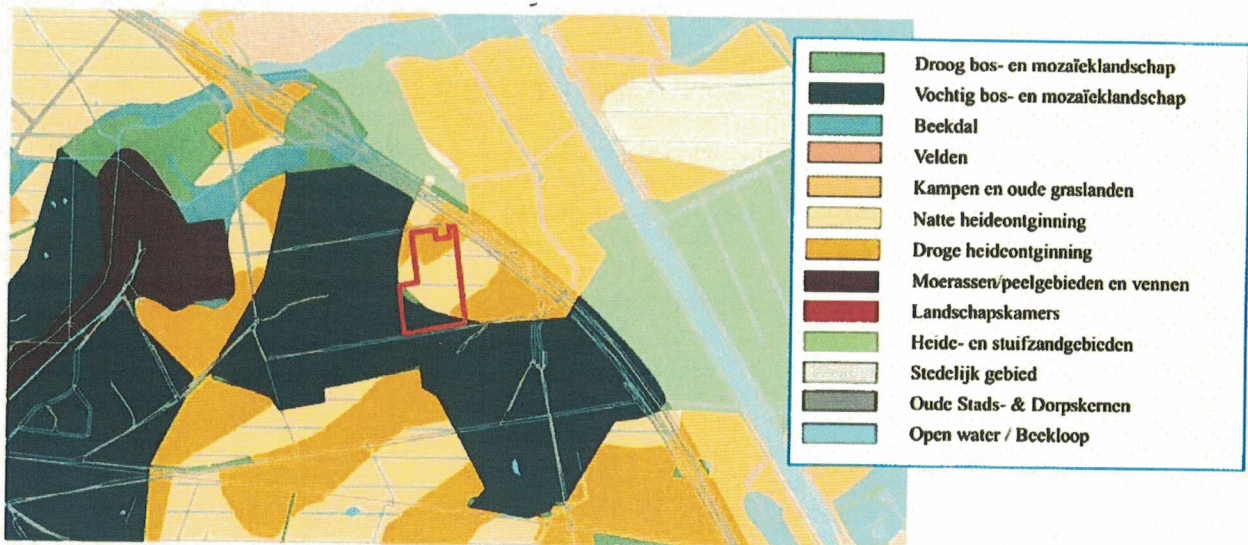

Omgevingsvariabelen

- In het gebied rondom de geplande zonneweide zijn géén woningen aanwezig, met uitzondering van een recreatiewoning.
- De grenzen van het beoogde zonnepark betreffen infrastructuur (weg/sloot), danwel perceelgrenzen.

Passendheid in het landschap: Landschaps- en natuurvisie Weert

De beoogde locatie ligt grotendeels in 'heideontginning'. Voor de aanleg van zonneweides in het buitengebied worden heide-ontginningen beter passend geacht dan bos- en mozaïeklandschap of vormen van natuur (bv. moeras/beekdal).

Meervoudig netwerkgebruik/ efficiënte netkoppeling

Bovenstaande kaart geeft weer de locatie van 3 turbines die binnenkort geplaatst zullen worden in Windpark Weert. Ook is het klant-/inkoopstation opgenomen, waar de koppeling aan het netwerk van Enexis gaat plaats hebben

Uit bovenstaande korte analyse blijkt dat conform de bestaande ruimtelijke gemeentekaders de locatie nabij het klantstation aantrekkelijk en passend is .

Economische uitgangspunten/ rentabiliteit

Momenteel is er enige onzekerheid ten aanzien van de rentabiliteit van zonneparken in de nabije toekomst. Afgezien van incidentele ontwikkelingen (zoals de Covid-19 pandemie) speelt de vaststelling van de subsidies voor duurzame energie een belangrijke rol. Ook de stijgende grondstoffenprijzen kunnen leiden tot lagere rendementen. Algemeen wordt verondersteld dat solitair liggende zonneparken, indien kleiner dan 5 ha, niet langer een positief rendement geven.

Alleen met slimme vormen van faciliteiten, zoals cablepooling, zal zo'n ontwikkeling rendabel ontwikkeld kunnen worden. Voordeel van deze locatie is de aanwezigheid van de 3 turbines en het klantstation, waar rechtstreeks een netkoppeling gemaakt kan worden.

Aspecten beleidsnotitie 'Extra Ruimte voor Zonneweides'.

Hoewel de gemeente Weert voor een zonneparkontwikkeling in dit gebied niet gesteld heeft dat aan alle randvoorwaarden hoeft te worden voldaan (zie inleiding), wil NEW ook in deze ontwikkeling inzetten op een hoge kwaliteit en een grote toegevoegde waarde van de zonneweide, zowel vanuit ruimtelijk uitgangspunt, als voor de omgeving. Derhalve wordt onderstaand ingegaan op de in de beleidsnotitie opgenomen aspecten.

Onder de randvoorwaarden, welke benoemd zijn voor de experimentele regeling vallen onder andere:

- ***Positieve transportindicatie door netbeheerder (Enexis).***
Een reden hiervoor is de toenemende congestie in de netwerken. De gemeente is van mening dat met de aansluiting op het Windpark Weert voldaan wordt aan dit uitgangspunt, maar Enexis heeft bij de indiening van dit verzoek nog geen akkoord gegeven voor de cablepooling, vanwege lokale aansluitschaarste. Enexis heeft echter ook aangegeven dat zij er alles aan doet om (binnen enige jaren) voldoende ruimte aan te bieden voor dit zonnepark. Voor de volledigheid wordt hierbij vermeld dat de voor wind gereserveerde capaciteit vastgelegd is op 14,7 MW, terwijl het maximum vermogen van de turbines ligt op 12,6 MW. Bij de toe te passen cablepooling is technische dus sprake van vrij beschikbare ruimte van 2,1 MW.
- Tegelijk met de ontwikkeling op land moet ***minimaal 20% aan vermogen wordt toegevoegd aan dak-PV*** (of andere PV-aansluitingen, zoals akkoord binnen het huidige beleid van de gemeente Weert). Deze opdracht zal parallel opgepakt worden via een ertoe op te richten task force (projectleider Menno vd Donker) en zo zorg dragen voor minimaal de vereiste vermogensopgaaf.
- ***Opstelling van de panelen op land***
De panelen zullen onder ooghoogte opgesteld gaan worden (maximaal 1.70 meter), wat de draagvlakdiscussie –ten opzichte van een windpark- een stuk gemakkelijker maakt. Verder is bekend dat zonnepanelen geen noemenswaardig geluid maken of anderszins hinder veroorzaken. Een nadeel van zonneweiden kan zijn dat bij grootschalige toepassingen (>10 ha) een gevoel van industrialisatie/kassenvorming ontstaat. De door NEW op te zetten aaneengesloten oppervlakte zonneweide zal ca. 6,2 ha worden.

Concrete gemeentelijke voorwaarden binnen Beleidsnotitie "Extra Ruimte Voor Zonneweides"

1) Maat en schaal van het landschap.

Het landschap in het gebied is rationeel ingericht, met percelen van ca. 2 hectare tot wel 25 ha.. Zonneprojecten van 5-10 ha passen daar goed in. Qua natuur(- en cultuur-)waarden dient rekening gehouden te worden met de bospercelen in het gebied, welke overigens versterking kunnen gebruiken (robuuster, diverser en betere ecologische verbindingen). Niet alleen de landschappelijke maat, maar ook de landschappelijke verschijningsvorm is van belang. De drie turbines torenen binnenkort boven het gebied uit als heuse 'landmarks'. Verbreding van het gebied tot 'energielandschap' is dan een relatief eenvoudige stap. Aangezien het gebied direct aan de

noord-zuid hoofdas van Nederland, de A2, ligt, wordt de uitstraling van Weert als groene/energiestad versterkt met een zorgvuldig ingepast energielandschap.

2) Natuurgebieden worden uitgesloten.

Er is hier geen sprake van gebruik van natuurgebied; overigens kan de transformatie van een intensief gebruikt regulier landbouwperceel naar een zonnepark een verbetering van flora en fauna te weeg brengen, mede door het achterwege laten van bemesting en chemische bestrijdingsmiddelen.

3) Draagvlak in de omgeving (bewoners en grondeigenaren)

Tijdens de voorbereidingen van het Windpark Weert is gebleken dat er veel draagvlak bestaat voor het windpark. Als een windpark slechts leidt tot een drietal beroepszaken, dan zal een zonnepark, dat relatief weinig effecten naar de omgeving heeft, bij een zorgvuldige, coöperatieve aanpak niet hoeven te leiden tot een gebrek aan draagvlak. Coöperatie NEW staat klaar om met de –inmiddels bekende- omwonenden het gesprek aan te gaan.

In dit kader is ook afstemming met de agrarische sector, i.c. ZLTO in voorbereiding.

4) Zonneladder:

Geëist wordt dat er –tegelijk met de ontwikkeling op land- minimaal 20% aan vermogen wordt toegevoegd aan dak-/gevel-PV. Er worden inmiddels voorbereidingen getroffen voor diverse zonnedaken. Dit is voldoende om de vereiste 20% te behalen.

Overigens dient in zijn algemeenheid ook rekening gehouden met de kwaliteit van de (landbouw)grond van het zonnepark: In het geval we kijken naar het gebied nabij de turbines, dan valt te concluderen dat de grond oorspronkelijk weinig vruchtbaar was, maar dat dit niet het huidige landbouwkundig gebruik beperkt: bepaalde gewassen zoals asperges, kunnen hier goed geteeld worden.

5) Groei van coöperatief eigenaarschap gedurende de exploitatiefase.

Vanaf het begin is het volledige eigenaarschap 100% coöperatief.

6) Opbrengsten van de zonneweides vloeien maximaal terug naar de omgeving

Indien NEW hier een zonnepark ontwikkelt, zullen de revenuen ook terug komen bij deze in Weert gevestigde coöperatie. De meeropbrengsten zullen conform de statuten grotendeels aangewend worden en voor andere energie(besparings-)projecten in de omgeving. De opbrengsten landen dus voor het grootste deel lokaal.

7) GVO - certificaten moeten binnen de regio Noord- en Midden Limburg verhandeld worden.

Insteek is dat NEW bij de verkoop van elektriciteit zal kiezen voor een contract waar de GVO's direct gekoppeld zijn aan de stroomlevering. De stroom wordt zoveel mogelijk verkocht in Weert eo.

8) Biodiversiteit wordt versterkt.

In de zonneweiden zal geen gif gebruikt worden tegen insecten, schimmels, onkruiden etc., maar gebruik worden gemaakt van natuurlijk beheer. Bijvoorbeeld door het grazen van schapen en/of het tijdelijk herbergen van herten of varkens. WeertEnergie heeft hier inmiddels ervaringen mee in Altweeterheide. Indien nodig worden kruidenmengsels ingezaaid voor specifieke doelsoorten insecten of vogels. In afstemming met partners als IVN en Groen Weert zullen acties genomen worden om de biodiversiteit te verbeteren.

Het gebied leent zich voor verhoging van biodiversiteit middels groene dooradering: houtwallen, heggen etc.. Deze kunnen aangelegd worden aan de randen van de percelen van de zonneweide en een netwerk vormen met de robuustere bospercelen in het gebied (gedeeltelijk Limburgs Landschap), waar bv. de das en reeën kunnen foerageren. Ook wordt contact gezocht met het aangelegen landgoed De Wilberthof om de landschapsinrichting af te stemmen.

Hiertoe wordt aangesloten bij resultaten uit de natuur-quickscan, die is verricht voor het Windpark Weert, welke specifiek voor dit onderwerp zal worden geactualiseerd.

9) Er is sprake van meervoudig ruimtegebruik

Zoals gezegd zal natuurontwikkeling onderdeel zijn van de aanpak. De combinatie van teelten en zon is in Nederland nog niet echt van de grond gekomen, maar zal worden onderzocht met de grondeigenaren. Overigens mag de combinatie zon bij wind ook gezien worden als een vorm van meervoudig ruimtegebruik.

10) Tijdelijkheid van het project en visie op toekomstig gebruik

NEW zal alle opstellingen, inclusief funderingen, na afloop van de exploitatieperiode integraal verwijderen en het perceel zal weer in de oorspronkelijke staat worden opgeleverd. Mochten er negatieve milieuhygiënische effecten ontstaan zijn, dan worden deze gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit is ook geregeld in de intentieovereenkomsten met de grondeigenaren.

11) Zonneweide draagt bij aan een natuurlijk klimaat adaptieve gemeente

Het gebied is van nature geen extreem droog gebied, maar de laatste jaren is het grondwaterpeil sterk gezakt (in 2021 weer enigszins gestegen). De zandbodem kan water goed in zich opnemen. Vanuit de waterhuishouding zal steeds al het regenwater ter plaatse moeten kunnen inzeigen. Hiermee wordt rekening gehouden bij de keuze voor het aantal panelen, dat wordt geplaatst, en de opstelling van de panelen op het land.

12) Hinder van reflectie en horizonvervuiling wordt voorkomen.

Van horizonvervuiling is vooral sprake als de panelen boven het eigen hoofd uit toeren. Naast de maximale hoogte van 1.70 meter willen we dit ondervangen door er begroeiing om heen te zetten, passend in het landschap (zie ook punt 8). De eventuele mate van reflectie hangt af van de hellingshoek en het opgesteld vermogen. Er zal geen reflectie plaats vinden naar woningen en/of andere bemenste bouwwerken.

Verzoek

Resumerend kunnen wij stellen dat:

- Wij uitvoering willen geven aan het door de gemeente geformuleerde beleid betreffende zonneweides, zoals hierboven nader beschreven.

Korthedshalve verzoeken wij U daarom:

- om ten behoeve van de ontwikkeling van een 100% coöperatief zonnepark onder Windpark Weert planologische medewerking te verlenen.
- Wij verzoeken u ons te berichten of u in principe bereid bent het plan te ondersteunen en de bestemming van de percelen 1218 en 523 te wijzigen conform het verzoek.
- Wij verzoeken u aanvullend om de vervolgpprocedure zodanig in te richten, dat sprake is van toepassing van de coördinatie-regeling (Afd. 3.6 Wro).

Graag ontvangen wij in dat geval uw nadere aanwijzingen en voorwaarden, op basis waarvan wij officieel een omgevingsvergunning en een wijziging van het bestemmingsplan kunnen aanvragen.

Wij zijn graag tot toelichting bereid en zien uw reactie gaarne tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Ondertekening

Datum: 6 - 10 - 2021

Eneco Wind B.V.
Voor deze,

Coöperatieve Vereniging Nieuwe Energie Weert U.A.
Voor deze

